

FINANCIALIZATION IN AGRICULTURE AND FOOD INFLATION: A RESEARCH ON PEASANT PRODUCERS

Bilge Şentürk

Muğla Sıtkı Koçman University, Turkey
senturkbilge@gmail.com

Abstract:

Food prices are increasing rapidly both in Turkey and around the world. The reasons behind that are seen to be highlighted by Covid 19 outbreak and drought problems. However, the world food price index showed a downward trend between 2011 and 2016; while Turkey has entered an unabated rising trend (FAO, 2021). Therefore, the subject of what are the other current reasons behind the food inflation in Turkey requires focusing on the period before 2020, along with the problems specific to 2020. Rather than the epidemic and drought problem occurred, the purpose of this study is to research the reasons of rapid increase in food prices in Turkey by focusing on the transformation in the agricultural sector in recent years. Because if the price change is explained only by external shocks such as climate change and pandemic or macroeconomic policies, the structural change in the sector would be disregarded and food safety would be endangered.

Unfortunately, as in many other sectors, agricultural production in Turkey shows a financialization trend. The financialization process, which is particularly effective in borrowing in agricultural sector, affects other actors, especially the producers. It is estimated that this debt pressure causes these actors to increase the prices in every stage of the production and marketing. However the vulnerable actors here are mostly the productive peasants. Because most of the price increase occurs at the marketing stage, not at the beginning of the production. In other words, the producer peasants are getting more and more into debt. However they can not benefit from price increases in order to pay their debts and ensure continuity of production.

In short, the subject of this study is the effect of financialization experienced in the agricultural sector on increasing food prices. The hypothesis of the study is that financialization affects the actors in production process negatively and creates an increase in product prices. For the evaluation of the hypothesis, Muğla Province, which is relatively small and where access to relevant actors will be provided, was chosen. The effects of the problems in the agricultural sector on prices will be revealed through in-depth interviews. Thus, solutions that can be proposed on food inflation will be discussed.

Keywords: Agricultural Sector, Financialization, Inflation.

TARIMDA FİNANSALLAŞMA VE GIDA ENFLASYONU: ÜRETİCİ KÖYLÜLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Özet:

Gerek Türkiye gerek dünya çapında hızla artan gıda fiyatlarının nedenleri arasında Covid 19 salgını ve kuraklık sorunlarının öne çıktığı görülmektedir. Oysa dünya gıda fiyat endeksi, 2011-2016 yılları arasında düşme eğilimi göstermiş; Türkiye ise hız kesmeyen bir yükselme eğilimine girmiştir (FAO, 2021). Bu nedenle gıda fiyatı enflasyonunda Türkiye için geçerli diğer nedenlerin ne olduğu konusu, 2020 yılına özgü sorunlarla beraber, 2020 öncesine de odaklanmayı gerektirmektedir. Bu çalışmanın amacı da, Türkiye’de gıda fiyatlarındaki hızlı artışın nedenlerini 2020 yılında gerçekleşen salgın ve kuraklıktan ziyade, son yıllarda tarım sektöründe yaşanan ve üretim sürecine dönük dönüşümlere odaklanarak araştırmaktır. Çünkü Türkiye’de gıda fiyatlarındaki artışın yalnızca makroekonomik etkiler ya da salgın ve iklim değişimi gibi dışsal şoklarla açıklanmaya çalışılması, sektördeki yapısal dönüşümün göz ardı edilmesine ve böylece gıda güvenliğinin tehlike altına itilmesine neden olabilecektir.

Ne yazık ki Türkiye’de, diğer birçok sektörde olduğu gibi tarımsal üretim de finansallaşma eğilimi göstermektedir. Tarım sektöründe özellikle borçlanma üzerinde etkili olan finansallaşma süreci, başta üreticiler olmak üzere diğer aktörleri de etkilemekte ve borç baskısının, bu aktörleri üretimin ve pazarlamanın her aşamasında fiyatları yükseltme üzerinde bir baskıya dönüştürdüğü tahmin edilmektedir. Ancak burada kırılğan olan aktörler çoğunlukla üretici kesim olan köylülerdir. Çünkü fiyat artışının büyük kısmı üretimin en başında değil, pazarlama aşamasında gerçekleşmektedir. Başka bir deyişle üretici olan köylüler gittikçe daha fazla borçlanmaktalar; ancak borçlarını ödeyebilmek ve üretimin sürekliliğini sağlamak adına fiyat artışlarından faydalanamamaktadırlar.

Kısaca bu çalışmanın konusu, tarımsal üretim sürecinde yaşanan finansallaşmanın, artan ürün fiyatlarına olan etkisidir. Çalışmanın hipotezi ise, finansallaşmanın üretim sürecindeki aktörleri olumsuz etkileyerek ürün fiyatlarında artış yönünde bir baskı yaratmasıdır. Bu hipotezin değerlendirilmesi için, ilgili aktörlere erişimin daha kolay sağlanacağı görece küçük olan Muğla İli tercih edilmiştir. Yapılacak derinlemesine görüşmeler yoluyla tarım sektöründe yaşanan sorunların fiyatlar üzerindeki etkisi ortaya konacak ve böylece gıda enflasyonu üzerinde önerilebilecek çözümler tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarım sektörü, Finansallaşma, Enflasyon